

Egil Kristoffer Rødli
Skille 15
8908 BRØNNØYSUND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Magne Hestem, 75 54 79 74

Dispensasjon til utsetting av utenlandsk treslag - sibirlerk - 149/1 og 149/2 - Brønnøy kommune

Vi viser til søknad av 21.02.2021 om utsetting av sibirlerk på eiendommene 149/1 og 149/2 i Brønnøy kommune, samt korrespondanse av 22.01 og 08.06 samme år.

Vedtak

Egil Rødli gis med dette tillatelse til utsetting av 200 sibirlerk til skogproduksjon på eiendom med gnr/bnr. 149/1 og 149/2 i Brønnøy kommune, på område avmerket på kart vedlagt søknad. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jfr. naturmangfoldloven § 30.

Vilkår for dispensasjonen:

- Søker plikter å begrense spredning av sibirlerk fra utsettingsområdet. Spredning innen egen eiendom må fjernes av søker. Ved spredning til andre eiendommer må søker om mulig innhente grunneiers samtykke og deretter fjerne spredningen. Hvis eier av annen eiendom ikke tillater fjerning, må spredningen meldes til Statsforvalteren.
- Ved en eventuell overdragelse av eiendom må ny grunneier informeres om tillatelsen og vilkårene som er satt.
- Det skal ikke settes igjen trær (frøtrær) for naturlig foryngelse når bestandet hogges¹.
- Virksomheten/søker skal ha internkontroll. Internkontroll er ordninger som sikrer at søker og eventuelt ansatte har kunnskap om reglene i forskriften, og rutiner som sikrer at forskrift og vilkår blir overholdt. Internkontroll skal vises til ansvarlig myndighet ved forespørsel².

Statsforvalteren kan kontrollere at tiltaket er utført etter forutsetningene i tillatelsen³.

Tiltaket er allerede utført og dispensasjonen er gitt i form av etter-godkjenning. Tidsfrist for gjennomføring er derfor ikke angitt.

¹ Jfr. forskrift om utsetting av utenlandske treslag § 8

² Jfr. forskrift om utsetting av utenlandske treslag § 10

³ Jfr. forskrift om utsetting av utenlandske treslag § 11

Klagerett

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at dette vedtak er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom Statsforvalteren i Nordland.

Bakgrunn

Etter en forvaltningskontroll i skogbruket kom det frem at det har blitt feilført flere utplantinger av utenlandske treslag i Brønnøy og Sømna kommune i 2015 og 2016. Det viste seg at det ble plantet ut utenlandske treslag til skogbruksformål uten at det ble søkt Statsforvalteren (daværende Fylkesmannen) om tillatelse i forkant. Statsforvalteren fikk i 2020 oppklaring fra Brønnøy kommune om hvilke utplantinger som har blitt feilført. En av disse utplantingene var på eiendommen med gnr/bnr. 149/1 og 149/2 (det er i matrikkelen ikke gjort noen grenseoppgang mellom disse bruksnumrene). På denne eiendommen ble det satt ut til sammen 600 planter med sibirlerk i 2015. Utplantingen ble gjort som suppleringsplanting i et område der det allerede var satt ut planter av samme treslag. Utplantingen skjedde i to nærliggende felt, her omtalt som felt A og B.

Grunneier (Egil Rødli) ble orientert om forholdene i eget brev av 22. januar 2021. I samme brev ble det også opplyst om muligheten til å søke om godkjennelse av tiltaket i ettertid. Grunneier leverte inn formell søknad kort tid etter.

Statsforvalteren var på egen befaring i området i juni 2021 i lag med representant fra kommunen. Under befaringen ble det klart at mange av de utsatte sibirlerk-plantene ikke har overlevd. Statsforvalteren har selv estimert at det står igjen anslagsvis 8 planter per dekar, totalt 184 planter på eiendommen. Utregningen er basert på at det beplantede området er på totalt 23 daa. (henholdsvis 14,5 daa og 8,5 daa for felt A og B respektivt). Estimert av plantetetthet er gjort etter alminnelig metode med prøveflater utlagt etter transekt. Størrelse på beplantet areal er oppmålt med digitalt kartverktøy (Nordlandsatlas) på bakgrunn av opptegninger gjort av søker i kart vedlagt søknaden. Estimert innebærer en viss grad av usikkerhet og det er i dispensasjonen derfor rundet opp til et antall av 200 planter.

Lovgrunnlaget

Utsetting av utenlandske treslag krever tillatelse fra ansvarlig myndighet. Etter naturmangfoldloven § 30 kan tillatelse ikke gis hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold.

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål ble fastsatt ved kongelig resolusjon den 25. mai 2012 med hjemmel i naturmangfoldloven. Miljødirektoratet er ansvarlig myndighet etter forskriften, men Statsforvalteren har fått delegert myndighet til å behandle søknader og gi tillatelser. Forskriftens formål er beskrevet i § 2 og er å hindre at utsetting av utenlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet.

Miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12 ligger til grunn for vår vurdering, deriblant føre-var-prinsippet og prinsippet om samlet belastning.

Begrunnelse

Om sibirlerk

Sibirlerk har opprinnelig sin naturlige utbredelse i det nordøstlige Russland og er senere innført til Norge for skogbruksformål og som prydtre. Arten er egnet til å formere seg med luftbåren frøspredning i Norge. Artsdatabanken har klassifisert sibirlerk med lav økologisk risiko (LO) på fremmedartslisten da risikoen for uønsket spredning regnes som moderat. Vurderingen oppgis å

bære preg av usikkerhet på grunnlag av uregelmessighet i tilgjengelige data. Hva slags effekt sibirlerk har på naturmangfoldet er foreløpig ukjent⁴. All utsetting av fremmede arter medfører uansett en viss økologisk risiko og utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål skal derfor omsøkes til forvaltningsmyndigheten i forkant. Under behandling av søknaden vil forvaltningsmyndigheten vektlegge både tiltakets mulige effekt på naturmangfoldet og den samfunnsmessige interessen i å få gjennomført tiltaket^{5,6}.

Beskrivelse av området

Det er ikke registrert spesielle forekomster av verdifull natur på eiendommen, men Strengivatnet naturreservat ligger i området nord for eiendommen. Strengivatnet er vernet for å bevare et spesielt område med kystnær barskog. Det er registrert flere svært viktige forekomster av kystgranskog i verneområdet (DN-håndbok 13) og også flere sjeldne lavarter, deriblant granfildlav som er oppført som sterkt truet (EN) på den norske rødlista. Det er også registrert flere andre områder med viktige skogtyper (DN-håndbok 13) i områdene øst og vest for eiendommen. I sør finnes Grønlidalen naturreservat som er vernet med formål å bevare et område med boreal regnskog. Også dette området huser sjeldne lavarter, deriblant narreglye som er regnet som sårbar (VU) på norsk rødliste.

Avstanden mellom plantefeltene og Grønlidalen NR er om lag 1,5 kilometer i luftlinje. Strengivatnet NR ligger betydelig nærmere, med en avstand av om lag 850 meter, men et høydedrag skaper et effektivt skille mellom disse. Høydeforskjellen fra plantefeltene og opp til høyeste punkt på åsen er litt i overkant av 100 høydemeter. Korteste avstand fra plantefeltene og til nærmeste registrerte naturtypepolygon i øst og vest er henholdsvis om lag 1,8 og 2,8 kilometer i luftlinje. Områdene som omkranser de aktuelle plantefeltene, er stort sett tett produksjonsskog bestående av gran.

Vår vurdering

De omsøkte plantefeltene har flere viktige naturforekomster innenfor en relativt kort avstand. Med bakgrunn i forskriften har Statsforvalteren i utgangspunktet en restriktiv praksis når det gjelder utplanting av utenlandske treslag nære slike naturverdier. På grunnlag av sibirlerkens antatt moderate spredningsevne samt det omkringliggende terrengets beskaffenhet, anser vi allikevel risikoen for uønsket spredning til verneområdene og de viktige naturtypene i området som lav til moderat. Formålet med forskriften om utenlandske treslag er å hindre at en utsetting vil ha eller *kan ha* uheldige følger for naturmangfoldet. Også en moderat risiko for spredning av utenlandsk treslag inn i disse områdene vil være grunnlag for å avslå en eventuell søknad dersom treslaget er egnet å kunne påvirke naturmangfoldet i området.

I det omsøkte tilfellet er det ikke snakk om nyplanting av utenlandsk treslag eller et treslagsskifte, men kun supplering med et beskjedent antall planter av samme art som allerede er plantet på feltene. Vi vurderer derfor at tiltaket ikke vil øke den samlede belastningen i området nevneverdig. Dermed er tiltaket heller ikke egnet til å medføre nevneverdige ulemper for naturmangfoldet i området. I vår vurdering vektlegger vi også at tiltaket vil kunne ha en reell betydning for grunneier da det vil bidra til en mer bærekraftig økonomi ved fremtidig avvirkning av feltene. Det er også satt vilkår til dispensasjonen som skal sørge for å hindre en eventuell uforutsett spredning av plantene.

På denne bakgrunnen innvilges søknaden.

⁴ Elven R, Hegre H, Solstad H, Pedersen O, Pedersen PA, Åsen PA og Vandvik V (2018, 5. juni). Larix sibirica, vurdering av økologisk risiko. Fremmedartslista 2018. Artsdatabanken. Hentet (2021, 17. august) fra <https://www.artsdatabanken.no/fab2018/N/536>

⁵ Miljøverndepartementet (2012) Veileder til forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.

⁶ Naturmangfoldloven § 14 første ledd, om vektlegging av andre viktige samfunnsinteresser.

Med hilsen

Mia Marthinus Husdal (e.f.)
underdirektør

Magne Hestem
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

BRØNNØY KOMMUNE Rådhuset 8905 BRØNNØYSUND